

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	23.03.2014
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2016
Avaldamismärge:	RT I, 13.03.2014, 62

Säästva arengu seadus

Vastu võetud 22.02.1995
[RT I 1995, 31, 384](#)
 jõustumine 01.04.1995

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
05.06.1997	RT I 1997, 48, 772	10.07.1997
22.02.1999	RT I 1999, 29, 398	01.04.1999
14.06.2000	RT I 2000, 54, 348	01.01.2001
22.02.2005	RT I 2005, 15, 87	03.04.2005
23.10.2008	RT I 2008, 48, 267	23.11.2008
28.01.2009	RT I 2009, 12, 73	27.02.2009
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 2	23.03.2014, osaliselt 01.01.2015, 01.01.2017 ja 01.01.2019
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused alates 2014. aasta 1. juulil jõus olevast redaktsioonist.

I. osa Üldosa

§ 1. Seaduse ülesanne

- (1) Käesolev seadus sätestab säästva arengu rahvusliku strateegia alused.
- (2) Säästva arengu rahvuslik strateegia tugineb ÜRO Keskkonna- ja Arengukonverentsi otsustes (Rio de Janeiro, 1992) sätestatud põhimõtetele.
- (3) Käesoleva seaduse II osa sätestab looduskeskkonna ja loodusvarade säästliku kasutamise alused.
- (4) Säästva arengu alused teistes valdkondades sätestab seadus, muu õigusakt või riiklik programm.

II. osa Looduskeskkond ja loodusvarad

§ 2. Looduskeskkonna ja loodusvarade säästliku kasutamise eesmärk

Looduskeskkonna ja loodusvarade säästliku kasutamise eesmärgiks on tagada inimesi rahuldav elukeskkond ja majanduse arenguks vajalikud ressursid looduskeskkonda oluliselt kahjustamata ning looduslikku mitmekesisust säilitades.

§ 3. Looduskeskkonda ja loodusvarasid säästva arengu alused

- (1) Eesti Vabariigi põhiseaduse järgi on igaüks kohustatud säästma elu- ja looduskeskkonda ning hoiduma sellele kahju tekitamast.

(2) Omandi käsutamise ja ettevõtlusega tegelemise vabadust kitsendatakse, lähtudes vajadusest kaitsta loodust kui inimkonna ühisvara ja rahvuslikku rikkust.

(3) Looduskeskkonna saastamise minimeerimine ja loodusvarade kasutamine loodusliku tasakaalu säilitavates kogustes on majandustegevuse põhinõuded.

(4) Üle riigipiiri leviva mõjuga või looduskeskkonda oluliselt mõjutada võiva tegevuse kavandamine ja keskkonnakaitse üldine korraldamine toimub rahvusvahelises koostöös.

(5) Looduskeskkonna ja loodusvarade kasutamist reguleerivad kasutus- ning tasumäärad, mille kehtestamisel arvestatakse looduskasutuse mõju keskkonnaseisundile.

(6) Looduskasutust kavandavad planeeringud, programmid, arengukavad ja projektid on avalikud.

§ 4. Välislepingute täitmine

(1) Välislepingust tulenevate keskkonnakaitseliste kohustuste täitmine toimub [Vabariigi Valitsuse kinnitatud](#) riiklike programmide kaudu.

(2) Omavalitsusüksuse arengukava kinnitamisel ja ettevõtluse korraldamisel peab kohalik omavalitsus arvestama välislepingutest tulenevaid kohustusi ja nende täitmiseks kinnitatud riiklikke programme.

§ 5. Taastuv loodusvara

(1) Taastuva loodusvara varu jaguneb kriitiliseks varuks ja kasutatavaks varuks.

(2) Taastuva loodusvara kriitiline varu on väikseim suurus, mis tagab loodusliku tasakaalu ja taastootmise, kaitsereežiimide täitmise ning bioloogilise ja maastikulise mitmekesisuse säilimise.

(3) Taastuva loodusvara kriitilise varu suuruse kehtestab Vabariigi Valitsus, arvestades juurde määramatusest tuleneva reservi.

(4) Taastuva loodusvara kehtestatud kriitilisest varust ülejääv osa on taastuva loodusvara kasutatav varu. Majandustegevuse kavandamisel ei tohi ületada kasutatava varu kehtestatud suurust.

(5) Kasutatava varu suuruse ja aastased kasutusmäärad [kehtestab Vabariigi Valitsus](#), arvestades looduslikku juurdekasvu. Taastuva loodusvara kasutatava varu kasutamise korralduse sätestab seadus.

§ 6. Taastumatu loodusvara

(1) Taastumatu loodusvara kasutamise kavandamisel lähtutakse järgmistest põhitingimustest:

- 1) teada olevate varude jätkumisest võimalikult pikaks ajaks;
- 2) taastuva loodusvara toodanguga või ammendamatu energiaallikaga asendamisvõimalusest;
- 3) jäätmetega või teisese toormega asendamisvõimalusest.

(2) Majandustegevuse kavandamisel arvatakse kasutatavast varust välja kaitsealadel asuvad varud.

(3) Taastumatu loodusvara aastased kasutusmäärad kehtestab Vabariigi Valitsus, välja arvatud põlevkivi aastane kaevandamismäär, mis kehtestatakse maapõueseadusega. Kasutamise korralduse sätestab seadus. [RT I 2008, 48, 267- jõust. 23.11.2008]

§ 7. Kaasnev loodusvara

(1) Kaasnev loodusvara on ühe loodusvara kasutamise mõjutatud või mõjutatav mis tahes teine loodusvara.

(2) Kaasnev loodusvara tuleb kas kasutada või säilitada kasutamiskõlblikuna võimalikult endises kvaliteedis.

(3) Kaasneva loodusvara kaitse ja kasutamise korralduse sätestab seadus.

§ 8. Keskkonnamõju hindamine ja keskkonnajuhtimissüsteem

Keskkonnamõju hindamise õiguslikud alused ja korra, ühenduse keskkonnajuhtimis- ja keskkonnaauditeerimissüsteemi korralduse ning ühenduse ökomärgise andmise õiguslikud alused sätestab seadus.

[RT I 2005, 15, 87- jõust. 03.04.2005]

§ 9. Bioloogilise mitmekesisuse säilitamine

(1) Bioloogilise mitmekesisuse säilitamine tagatakse [Vabariigi Valitsuse kinnitatud](#) riikliku programmi ja tegevuskavaga, mille koostamist finantseeritakse riigieelarvest.

(2) Bioloogilise mitmekesisuse säilitamise põhialused on:

- 1) looduslike liikide osas nende kaitse võimalikult madala taksonoomilise üksuse tasandil ja võimalikult kõikide liikide säilitamiseks;
- 2) kohalike kultuurtaimede sortide ja koduloomatõugude osas nende arvelevõtmine ja andmepankade hoidmine võimalikult kõikide sortide ja tõugude kohta;
- 3) eritiübiliste ökosüsteemide ja maastike säilitamine ning süsteemi loomine looduslikest ja poollooduslikest kooslustest asustuse ja majandustegevuse mõju tasakaalustamiseks ning kompenseerimiseks;
- 4) sotsiaalse, majandusliku või teadusliku tähtsusega geneetilise materjali määratlemine.

§ 10. Keskkonnanormatiiv ja -standard

(1) Keskkonnanormatiiv on keskkonna kvaliteedile, heitmekogusele või toodangu ühikule kehtestatud keskkonnakaitseline kontrollarv või loodusvara erikulu.

(2) Keskkonnanormatiiv muudetakse kohustuslikuks valdkonna eest vastutava ministri määruse või saasteloaga. [RT I, 29.06.2014, 109- jõust. 01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107³ lõike 4 alusel asendatud alates 2014. aasta 1. juulist "keskkonnaministri" sõnadega "valdkonna eest vastutava ministri".]

(3) Keskkonnastandard on asjaosaliste kokkuleppel koostatud ning kinnitatud reegleid, juhtnõore ja arvnäitajaid sisaldav dokument, mis korraldab keskkonnaseisundit mõjutavat või mõjutada võivat tegevust või tegevuse tulemust.

(4) [Välja jäetud]

§ 11. Keskkonnaseire

Keskkonnaseire (monitooring) on keskkonna seisundi ja seda mõjutavate tegurite järjepidev jälgimine, mille põhieesmärk on prognoosida keskkonnaseisundit ja saada lähteandmeid programmidele, planeeringutele ja arengukavadele.

Keskkonnaseire korralduse sätestab seadus.

§ 12. Tasakaalustatud arengu kavandamine

[Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

§ 13. Biosfääri programmiala

(1) Biosfääri programmiala on UNESCO programmiga MAB (*Man and Biosphere*) haaratud ala haridus-, seire- ja uurimistöö korraldamiseks ning loodusvarade kaitse ja säästliku kasutamise ühitamiseks.

(2) Biosfääri programmialal töötatakse välja inimeste ja nende elukeskkonna tasakaalustatud suhete alused ning suunatakse planeerimis- ja arendustegevuse kaudu kohalikku arengut vastavalt UNESCO programmi MAB eesmärkidele.»

[RT I 2009, 12, 73- jõust. 27.02.2009]